

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

ERKEK BAHÇIVAN İŞ TULUMU ÜRETİMİ

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılan değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1	3
1. ERKEK BAHÇIVAN İŞ TULUMU KESİMİ.....	3
1.1. Model Analizi	3
1.2. Asgari Çalışma Talimatı.....	5
1.3. Kalite Nitelikleri	6
1.4. Erkek Bahçıvan İş Tulumu Kesimi	7
UYGULAMA FAALİYETİ.....	8
ÖĞRENME FAALİYETİ- 2	10
2. ERKEK BAHÇIVAN İŞ TULUMU DİKİMİ	10
2.1. Erkek Bahçıvan İş Tulumu Dikim Planı-Makine Parkı.....	10
2.2. Erkek Bahçıvan İş Tulumu Dikimi	11
UYGULAMA FAALİYETİ.....	12
ÖĞRENME FAALİYETİ- 3	28
3. ERKEK BAHÇIVAN İŞ TULUMU SON ÜTÜ VE SON KONTROLÜ	28
3.1. Erkek Bahçıvan İş Tulumu Son Ütüleme İşlemleri.....	28
UYGULAMA FAALİYETİ.....	28
3.2. Erkek Bahçıvan İş Tulumu Son Kontrol İşlemleri.....	29
UYGULAMA FAALİYETİ.....	29
3.3. Erkek Bahçıvan İş Tulumunda Kritikler Doğrultusunda Düzeltmeler	30
UYGULAMA FAALİYETLERİ.....	30
MODÜL DEĞERLENDİRME.....	32
KAYNAKÇA	33

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD148
ALAN	Giyim Üretim Teknolojisi
DAL/MESLEK	
MODÜLÜN ADI	Erkek Bahçıvan İş Tulumu Üretimi
MODÜLÜN TANIMI	Erkek bahçıvan iş tulumu kesim, dikim, son ütü ve son kontrol işlemlerinin anlatıldığı öğrenme materyalidir
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	“Erkek Pantolon Üretimi” modülünü başarmış olmak.
YETERLİK	Erkek bahçıvan iş tulumunu üretmek.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Gerekli ortam sağlandığında tekniğe uygun erkek bahçıvan iş tulumu üretimini yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Erkek bahçıvan iş tulumu ana ve yardımcı malzemelerini tekniğe uygun kesebileceksiniz. 2. Erkek bahçıvan iş tulumu üretimini tekniğe uygun yapabileceksiniz. 3. Erkek bahçıvan iş tulumu son ütü ve son kontrol işlemlerini kalite niteliklerine uygun yapabileceksiniz
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Kumaş, tela, astar (ceplik kumaş), makas, kesim makasları, çizgi sabunu, modelin kesilmiş parçaları, düz sanayi dikiş makinesi, overlok (3 ve 5 iplikli), iplik, ütü, ütü masası, ölçü tablosu, mezura.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra, verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda, kazandığınız bilgi ve becerileri belirlemek amacıyla, öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme aracıyla değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Erkek bahçıvan iş tulumu; fonksiyonu, kumaşı ve işçilik tekniği açısından özel belli meslek gruplarına has, kişilerin gereksinimlerine ve çalışma esnasında korunma amacına cevap verecek şekilde hazırlanan bir giysidir.

Bu alanda gabardin, jean gibi kalın, dayanıklı kumaşlar tercih edilir. Zaman ve masraftan tasarruf sağlayan modern üretim yöntemleri, avantaj sağlayıcı kullanım ve bakım özellikleri taşıyan yeni kumaşlar, son yıllarda iş giysilerinin üretiminde değişik olanaklar sunmuştur.

Günümüzde iş giysileri sadece kirden koruyan ve çoğu zaman seilmeyen bir giysi olmaktan çıkmıştır. Moda unsurları, giyimle ilgili sıhî ve fizyolojik bilgilerle birleşerek önemli bir rol oynamaktadır.

Erkek Bahçıvan İş Tulumu Üretimi modülünde; tulumun ana ve yardımcı malzemelerinin kesimi, dikim planı hazırlama, makine parkını belirleme, dikim işlemleri, ara ütü ve son ütü işlemlerini yapabileceksiniz.

Bu modülde dikim işlemlerini yaparken; aynı işlemi yapabilecek değişik makineler ve yöntemler anlatılmıştır. Sizler okullarınızda ya da modülü uygulayacağınız yerlerde, imkânlarınıza göre makine parkını kurabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, gerekli ortam sağlandığında, erkek bahçıvan iş tulumu ana ve yardımcı malzemelerini tekniğe uygun bir şekilde kesebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

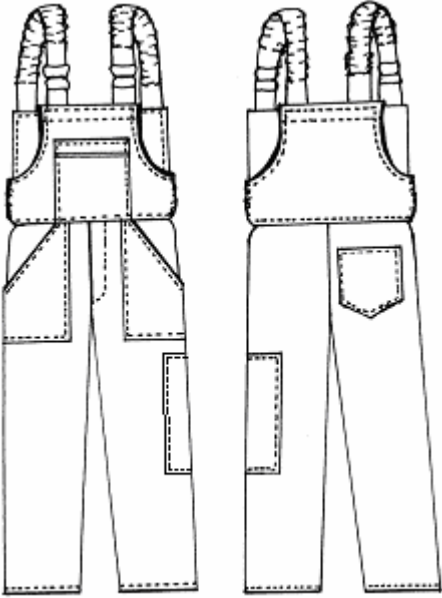
Erkek bahçıvan iş tulumu üretiminde kullanılan kumaşları ve özelliklerini araştırarak bir katalog hazırlayınız. Araştırma sonuçlarınızı sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. ERKEK BAHÇIVAN İŞ TULUMU KESİMİ

1.1. Model Analizi Ölçü Tablosu

ÖLÇÜLER	BEDEN NUMARALARI									
	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60
Göğüs çevresi	84	88	92	96	100	104	108	112	116	120
Bel genişliği	78	82	86	90	94	98	104	108	114	118
Basen	104	106	108	110	112	114	116	118	120	122
Pantolon boyu	101	102	105	107	109	111	113	115	117	118
İç boy	78	79	79	80	80	80	81	81	81	82
Paça genişliği	40	40	42	42	44	44	44	46	46	46
Ön yan cep uzunluğu ve genişliği	29x1 7	29x1 7	29x1 7	30x1 8	30x1 8	30x1 8	30x1 8	31x1 9	31x1 9	31x19
Arka cep uzunluğu ve genişliği	15x1 4	15x1 4	15x1 4	15x1 4	15x1 4	15x1 4	15x1 4	15x1 4	15x1 4	115x1 4
Göğüs cebi uzunluğu ve genişliği	22x2 0	22x2 0	22x2 0	23x2 1	23x2 1	24x2 2	24x2 2	24x2 2	24x2 2	24x22
Alet cebi uzunluğu ve genişliği	21x1 0	21x1 0	21x1 0	21x1 0	21x1 0	21x1 0	21x1 0	21x1 0	21x1 0	21x10
Arka askılık	50	50	50	51	51	51	52	52	53	54
Ön askılık	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

NOT: Boy ölçülerinde (cepler hariç) tolerans +1cm, -1cm'dir. Ölçüler cm verilmiştir

ÜRÜN: Erkek Bahçıvan İş Tulumu		TARİH:	
BEDEN NO:		SEZON:	
GRAFİK ÇİZİM		MODEL ANALİZİ	
		<ul style="list-style-type: none"> Ø Önden iki yanda applike cepli Ø Ön bedende fermuarlı göğüs cebi Ø Ön pantolon fermuarlı Ø Arkada tek applike cepli Ø Askılı, askılar tokalı Ø Askılar lastikli Ø Yan bel lastikli Ø Sol yanda applike alet cepli 	
PARÇA LİSTESİ			
Ön Pantolon		Arka Pantolon	
Ön pantolon	2 adet	Arka pantolon	2 adet
Ön roba	1 adet	Arka roba	1 adet
Ön göğüs cebi alt parça	1 adet	Arka cep	1 adet
Ön göğüs cebi üst parça	1 adet	Alet cebi	1 adet
Ön yan cep	2 adet	Arka askılık	2 adet
Patlet parçası	1 adet		
Ön toka parçası	2 adet		
TOPLAM 17 adet			
Yardımcı Malzeme			
2 adet toka,			
3 cm genişliğinde 60 cm uzunluğunda lastik			

1.2. Asgari Çalışma Talimatı

- Ø Dikiş aralığı 1cm' de 3 batış olacak ve bütün makinelerin dikiş ayarı aynı olacak.
- Ø Bütün görünen dikişler çift iğne ya da çima+gaze dikişi olacak.
- Ø Dikişte iplik tansiyon ayarlarına dikkat edilecek.
- Ø Dikiş ve overlok için kumaşın renginde iplik kullanılacak.
- Ø Reaktif boyalı (akmaz boya) % 100 pamuk ve 16/12 gramajında kumaş kullanılacaktır.
- Ø Göğüs cebi fermuarı çift taraflı çalışılacak.
- Ø Cep ağzlarının bitmişi 1,5cm olacak şekilde kıvrılıp makine çekilecek.
- Ø Cepler aynı büyüklükte ve işaretlenen yerlere monte edilecek.
- Ø Cepler yerine monte edilirken çift iğne ya da çima+gaze dikişi olacak.
- Ø Ön yan ceplerin ve alet cebinin yan dikişe dikildiği yere sağlamlaştırma dikişi yapılacak.
- Ø İç dikiş payları overlok ile temizlenecek.
- Ø Firma etiketi arka cep yanına, beden etiketi yan dikişe dikilecek.
- Ø Ön ve arka askılıkların bitmiş genişliği 3cm olacak.
- Ø Ön askılıkların robadan dışarı görünen kısmı 3cm ve kol evinden uzaklığı 3,5cm olacak.
- Ø Arka askılıkların bitmiş uzunluğu 50cm ve arka kol evinden uzaklığı 3cm olacak.
- Ø Askılıkların takıldığı yerlerde sağlamlaştırma dikişi yapılacak.
- Ø Plastik ve birbirine geçmeli toka kullanılacaktır.
- Ø Kol evi içeriye katlanarak gaze dikişi yapılacaktır.
- Ø Ön ve arka yakadaki üst süs dikişleri, kol evi dikişini takip edecek.
- Ø Ön ve arka yaka açıklığına çima çekilecek.
- Ø Bütün dikiş başlangıç ve bitişlerinde sağlamlaştırma dikişi olacak.
- Ø Fermuarlar kumaşın kendi renginde ve plastik dişli olacak.
- Ø Paçaların bitmişi 1,5cm olacak şekilde makine ile dikilecek.
- Ø Askılıklardaki lastikler ortadan tek bir dikişle askılık kumaşına dikilecek.
- Ø Yan beldeki lastiklerin dört etrafı makine çekilecek.
- Ø Dikim planındaki sıraya göre dikim ve ütü işlemleri yapılacak.
- Ø Ürün bittikten sonraki yapılan ölçümler istenen ölçülere uygun olacaktır.

1.3. Kalite Nitelikleri

Kalite Nitelikleri				
ÜRÜN: Erkek Bahçıvan İş Tulumu				
No	Kalite Niteliği Tanımlama	Standart	Model 1	
			+	-
1	Göğüs cebi uzunluğu	22cm	1	1
2	Göğüs cebi genişliği	20cm	1	1
3	Ön yan cep uzunluğu	29cm	1	1
4	Ön cep altı genişliği	17cm	1	1
5	Ön yan cebin bel dikişine birleşimdeki genişliği	8cm	1	1
6	Ön yan cebin cep altından, cep ağzına uzaklığı	13cm	1	1
7	Alet cebin uzunluğu	21cm	1	1
8	Alet cebin genişliği	10cm	1	1
9	Alet cebin bel dikişinden uzaklığı	30cm	1	1
10	Arka cebin uzunluğu	15cm	1	1
11	Arka cebin genişliği	14cm	1	1
12	Arka cebin arka ağ dikişine uzaklığı	7cm	1	1
13	Arka cebin bel dikişine uzaklığı	8cm	1	1
14	Patlet üstü süs dikişinin uzunluğu	18cm	1	1
15	Bel genişliği	94cm	1	1
16	Pantolon boyu	107cm	10	10
17	İç boy	80cm	10	10
18	Paça genişliği	44cm	1	1
19	Paça kıvrıma genişliği	1,5cm	1	1
20	Ön askılık ve arka askılıkların bitmiş genişlik ölçüsü	3cm	1	1
21	Arka askılıkların bitmiş uzunluğu	50cm	1	1
22	Ön askılık parçalarının bitmiş uzunluğu	3,5cm	1	1
23	Arka askılık lastik uzunluğu	18cm	1	1
24	Arka askılık lastik genişliği	3cm	0,5	0,5
25	Yan bel dikişi lastik uzunluğu	10cm	1	1
26	Dikiş başlangıç ve sonundaki sağlamlaştırmanın boyu	0,5cm	0	0

NOT: Toleranslar mm cinsinden verilmiştir.

1.4. Erkek Bahçivan İş Tulumu Kesimi

Erkek iş tulumunda genellikle pamuk /polyester, pamuk, pamuk harmandan karışım ve poly gabardin ya da pamuk gabardin kullanılır. Ayrıca dayanıklılığı için denim kumaşlar da tercih edilmektedir.

%100 pamuk olan kumaşlarda 16/12 gramajlı olanlar yazlık, 7/7gramajlı olanlar ise kışlık tulum yapımında kullanılmaktadır. Bunun yanı sıra reaktif boyalı (akmaz boya) olması da iş tulumu yapımında ayrıca tercih sebebidir. İstenmeyen çekmelerle karşılaşmamak için kumaşların sanforlu olması gerekmektedir.

Erkek bahçivan iş tulumunda kullanılan kumaş karışım oranları şunlardır:

- Ø %80 polyester %20 pamuk
- Ø %65 polyester %35 pamuk
- Ø %100 pamuk
- Ø %100 polyester

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Ø Kumaşı gözle ya da imkânınız var ise kumaş kontrol makinesinden geçirerek kontrol ediniz.</p>	
<p>Ø Kumaşınızı masaya düzgün bir şekilde yerleştiriniz.</p>	<p>Ø Düz boy ipliğinin kaymamasına dikkat ediniz.</p>
<p>Ø Kalıplarınızı kumaşa düz iplik yönüne ve ekonomiklik ilkesine uygun yerleştiriniz.</p> 	<p>Ø Kumaşınızda tüy ve desen yönü yok ise kalıplarınızı değişik yönde yerleştirebilirsiniz.</p> <p>Ø Kalıpların eksiksiz yerleştirildiğinden emin olunuz.</p>
<p>Ø Kalıpların etrafından çizgi taşı ile çiziniz. Pastal planı hazırladıysanız pastal kâğıdını kumaşın üzerine yerleştiriniz.</p>	<p>Ø Leke bırakmayan ince uçlu çizgi taşı kullanınız.</p> <p>Ø Kalıpların kaymaması için ağırlık kullanınız.</p>
<p>Ø Erkek bahçıvan iş tulumu kesimini yapınız. Gerekli çitleri alınız.</p>	<p>Ø Çit derinliğinin 0.5cm'den fazla olmamasına dikkat ediniz.</p>

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Model analizini doğru yaptınız mı?		
Asgari çalışma talimatını doğru hazırladınız mı?		
Kalite niteliklerini doğru belirlediniz mi?		
Kumaşınızı kesime doğru hazırladınız mı?		
Kalıpları kumaşa doğru yerleştirdiniz mi?		
Kalıplarınızı ekonomiklik ilkesine uygun bir şekilde yerleştirdiniz mi?		
Kesime başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini aldınız mı?		
Erkek bahçıvan tulumu kesimini doğru yaptınız mı?		
İşi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz varsa, öğrenme faaliyetinde ilgili konuya geri dönerek tekrarlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda gerekli ortam sağlandığında erkek bahçıvan iş tulumu dikimini tekniğe uygun yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Erkek bahçıvan iş tulumu dikim işlemlerini araştırarak bir rapor hazırlayınız ve bilgilerinizi sınıfta arkadaşlarımızla paylaşınız.

2. ERKEK BAHCIVAN İŞ TULUMU DİKİMİ

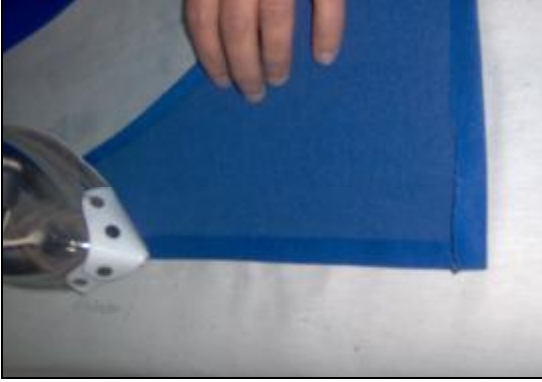
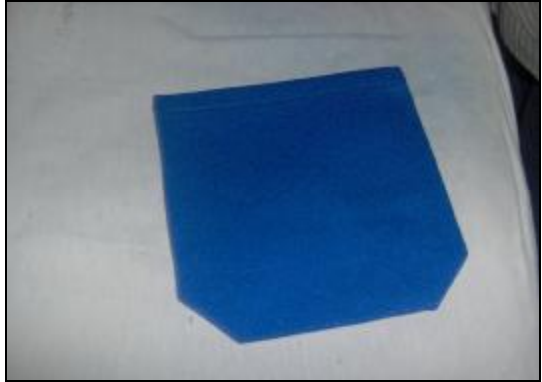
2.1. Erkek Bahçıvan İş Tulumu Dikim Planı-Makine Parkı

Sıra No	Yapılan İşin Tanımı (Akış Basamakları)	Çalışma Aracı
1	Cep ağzlarını (göğüs cebi, ön yan cepler, alet cebi ve arka cep) ütü ile kırma	Ütü ve cep ütüleme şablonu
2	Ön cep ağzlarını dikme	Çift iğne ya da DSM
3	Alet cep ağzını dikme	Çift iğne ya da DSM
4	Arka cep ağzını dikme	Çift iğne ya da DSM
5	Göğüs cebine fermuar takma	DSM
6	Arka ağ overlokla birleştirme.	Overlok (5 iplik)
7	Toka parçalarına overlok çekme	Overlok (3 iplik)
8	Patlet kenarına overlok çekme	Overlok (3 iplik)
9	Askılık kenarına overlok çekme	Overlok (3 iplik)
10	Ön ağ ve ön pantolonun patlet kısmına overlok çekme	Overlok (3 iplik)
11	Ön yan cepleri monte etme	Çift iğne ya da DSM
12	Alet cebi monte etme	Çift iğne ya da DSM
13	Göğüs cebi monte etme	Çift iğne ya da DSM
14	Arka ağ üzerine dikiş çekme	Çift iğne ya da DSM
15	Arka cebi monte etme	Çift iğne ya da DSM
16	Sağ pantolon patletine fermuar takma	DSM
17	Sol patlet parçasını fermuarı tutacak şekilde ön ağ ile birlikte dikme	DSM
18	Patlet üstü süs dikişi ve ön ağ çiması çekme	DSM
19	Ön toka parçalarına makine çekme	DSM

20	Askılıklara lastik dikme ve katlayarak dikme	DSM
21	Ön roba ile ön pantolonu birleştirme	Overlok (5 iplik)
22	Arka roba ile arka pantolonu birleştirme.	Overlok (5 iplik)
23	Ön ve arka roba üstlerine makine çekme	Çift iğne ya da DSM
24	Yanları çatma	Overlok (5 iplik)
25	Yan dikiş üzerine makine çekme	Çift iğne ya da DSM
26	İç paçaları çatma	Overlok (5 iplik)
27	Askılıkların uçlarına overlok çekme	Overlok (3 iplik)
28	Ön ve arka roba yaka ve kol kısımlarına askılıkları ve toka parçalarını yerleştirerek overlok çekme	Overlok (3 iplik)
29	Ön ve arka roba yaka kısmını ve kol oyuntu kısımlarını makine çekme	DSM
30	Kol altı yan dikiş lastik dikme	DSM
31	Paça kıvrırma	DSM
32	İplik temizleme	Elle
33	Bitmiş ütüsünü yapma	Ütü ve ütü paskalası

2.2. Erkek Bahçıvan İş Tulumu Dikimi

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ø Kesimden çıkan parçaları metolayınız.	Ø Meto işlemini, meto makineleri ile yapınız.
Ø Eşleme yapınız. Bir tulum için bir sağ ve bir sol beden olmasına dikkat ediniz.	Ø Kumaşın tersine yüzüne dikkat ediniz.
Ø Kesimden sonra dikim aşamasında daha net ve ölçüye uygun çalışma için regula yapınız. Regula yapmak için önceden hazırlanan çizim kalıplarını kullanınız.	Ø Regula yaparken ince uçlu ve leke bırakmayan sabun ya da çizgi kalemi kullanınız.
Ø Tulum üzerinde işaretlenmesi gereken yerleri (Cep yerleri vb.) çizim kalıplarıyla ve çizgi sabunuyla işaretleyiniz.	Ø İşaretleri alırken düz iplik yönünde ve kaydırmadan alınız.
Ø Cep ağızlarını ve kenarlarını ütü ile kırınız. 	Ø Cep kenarlarını ütü ile kırarken, çıtlara ve ölçülere dikkat ediniz. Ø Cep ağızlarında ve köşelerindeki payları dışarıya kaymamasına dikkat ediniz. Ø Ütü ile kırma işlemlerinde, ütü şablonları kullanınız.
Ø Arka cep kenarlarını ütü şablonu ile ütöleyiniz. 	Ø Ütülemede şablon kullanabilirsiniz.

<p>Ø Cep ağızlarına makine çekiniz.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Ø Cep ağızlarına kumaşınızın özelliğine göre esnememesi için tela yapıştırabilirsiniz. Ø İsteğe göre cep ağızlarına, süsleme amaçlı şeritler ya da biye koyabilirsiniz.
<p>Ø Göğüs cebine fermuarı dikiş. Fermuarı gaze dikişi ile çalışınız.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Ø Fermuarı açıp kapatırken kumaşın fermuar dişlerinin arasına girmemesine dikkat ediniz. Ø Buradaki çalışmayı gaze dikişiyle yapacağınız için normal baskı ayağı kullanabilirsiniz.
<p>Ø Göğüs cebinin diğer parçasına da fermuarı dikiş.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Ø Başlangıç ve bitiş kısımlarının eşit olmasını sağlayınız. Ø Fermuar çalışması bittikten sonra; fermuarı açıp kapatarak kumaş kenarlarının dişlere takılıp takılmadığını kontrol ediniz.

Ø Ön toka parçasının overloğunu çekiniz.

Ø Ön toka parçasını, overlok çekerek temizleyebildiğiniz gibi; ikiye katlayıp kenarlarını içeriye kırıp, makine çekerek de hazırlayabilirsiniz.

Ø Askılığa overlok çekiniz.

Ø Ön ağa overlok çekiniz.

Ø Ön ağın overloğunu çekerken, patletin çıkıntısını kesmemeye özen gösteriniz.

Ø Yan cepleri, ön pantolona monte ediniz. Cep ağzı kenarlarını sağlamlaştırınız.

Ø Cep ağzının esnememesine dikkat ediniz.

Ø Göğüs cebini, ön robada işaretli yere yerleştirerek dikiş yapınız.

Ø Göğüs cebi monte ederken çift iğne dikiş ya da çima+gaze dikiş yapınız.

Ø Arka cebi arka pantolona monte ediniz. Cep ağzı kenarlarını sağlamlaştırınız.

Ø Cep kenarına etiket koyabilirsiniz.

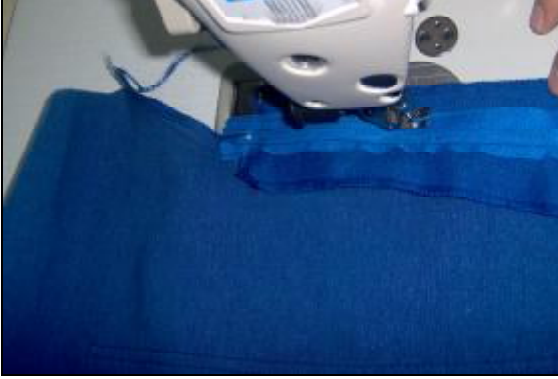
<p>Ø Arka ağı 5 iplik overlok ile birleştiriniz.</p> 	<p>Ø Overlok ayarlarını kontrol ediniz.</p>
<p>Ø Arka ağ dikişi üzerine makine çekiniz.</p> 	<p>Ø Arka ağ üst dikişini yaparken; dikiş payını sol tarafa yatırarak ütöleyiniz ve üzerine çift iğne ya da çima +gaze dikişi yapınız.</p>
<p>Ø Patlet parçasını hazırlayınız.</p>	
<p>Ø Fermuarın sağ tarafını patlete tutturunuz.</p>	
<p>Ø Hazırladığınız patletli fermuarı sağ ön pantolona yerleştirerek çima çekiniz.</p> 	<p>Ø Fermuarı dikerken fermuar ayağı kullanınız.</p>

Ø Sağ ön pantolonu, sol pantolonun üzerine kapatarak ön ağı birleştiriniz.

Ø Ön ağı birleştirirken parçaların kaymamasına dikkat ediniz.
Ø Ağın patletle birleşim yerinde, sağlamlaştırma yapınız.

Ø Fermuarın diğer kenarını sol tarafa şekildeki gibi tersten dikişiniz.

Ø Patlet üst dikişini yapınız.

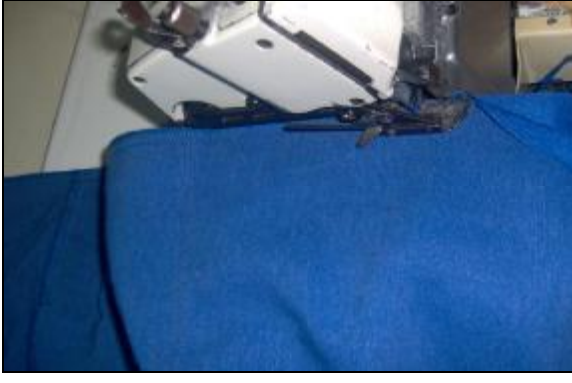

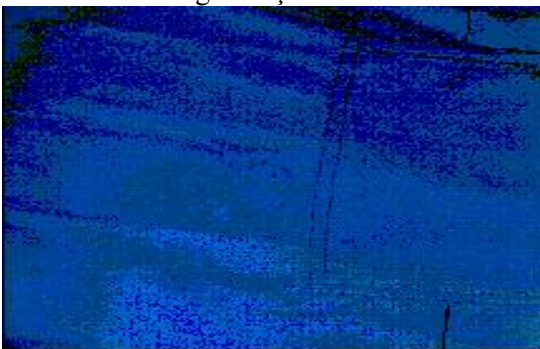

Ø Patlet üst dikişini çekmeden önce şablonla çizebilirsiniz.

<p>Ø Ön ağa çima çekiniz.</p> 	<p>Ø Patlet üst dikişini yaparken ipliği koparmadan ön ağ üzerine çima çekebilirsiniz.</p> <p>Ø Dikim teknikleri ve asgari çalışma talimatına uyunuz.</p>
<p>Ø Ön toka parçalarını katlayarak makine çekiniz.</p> 	<p>Ø Ön toka parçalarını, overloğu ortaya gelecek şekilde katlayarak makine çekiniz.</p>
<p>Ø Ön toka parçalarına tokaları takınız.</p> 	<p>Ø Toka parçasının bir kenarını, tokanın ucundan geçirerek iki ucu birbirine tutturunuz.</p>

<p>Ø Askılığın arasına lastik koyarak makine çekiniz.</p> 	<p>Ø Lastiğin ucunu önce askılık ucuna makine çekerek sabitleyiniz. Sonra lastiği biraz çekerek ve kumaşın kenarından katlayarak makine çekiniz.</p> <p>Ø Askılığı birleştirip, daha sonra araya lastik koyarak da bu işlemi yapabilirsiniz.</p>
<p>Ø Lastikten geri kalan askılığı kapatarak makine çekiniz.</p> 	<p>Ø Ölçülere uygun çalışınız.</p>
<p>Ø Ön roba ile ön pantolonu 5 iplik overlokla birleştiriniz.</p> 	<p>Ø Ön roba isteğe göre çift kat çalışılabilir.</p>

<p>Ø Dikiş paylarını ön robaya yatırarak üzerine makine çekiniz.</p> 	<p>Ø Üst dikişleri geçmeden önce ütüleme yaparsanız, dikişleriniz daha net ve güzel olacaktır.</p> <p>Ø Çift iğne ya da düz sanayi makinesi ile çima+gaze dikiş yapabilirsiniz.</p>
<p>Ø Arka roba ile arka pantolonu 5 iplik overlökla birleştiriniz.</p> 	
<p>Ø Dikiş paylarını arka roba üzerine yatırarak makine çekiniz.</p> 	<p>Ø Üst dikişleri yapmadan önce ütüleme yaparsanız, dikişleriniz daha net ve güzel olacaktır.</p> <p>Ø Çift iğne ya da düz sanayi makinesi ile çima+gaze dikiş yapabilirsiniz.</p>

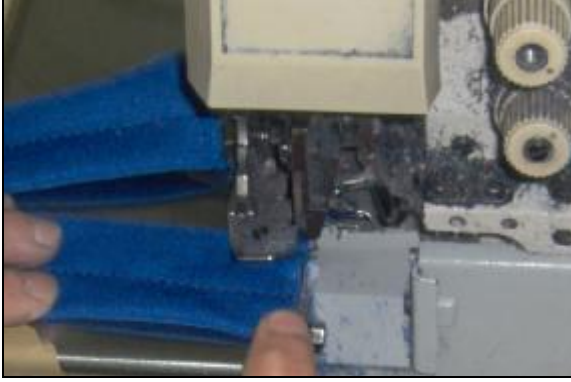
<p>Ø Tulumun yanlarını 5 iplik overlokla birleştiriniz.</p> 	<p>Ø Bel hattı dikişlerinin birbirini takip etmesine dikkat ediniz. Ø Birleştirmeyi 3 iplikli overlokla yaparsanız overlok kenarından kilit dikiş yapınız.</p>
<p>Ø Dikiş paylarını arka bedene doğru ütüyerek makine çekiniz.</p> 	<p>Ø Çift iğne ya da düz sanayi makinesiyle çima+gaze dikişi yapınız. Ø Roba- bel birleşim yerleri ve cep ağızlarının olduğu yerleri makine çekerken iğnenin kırılmaması için, makinedeki hızınızı azaltınız.</p>
<p>Ø Alet cebini yana monte ediniz. Cep ağız kenarlarını sağlamlaştırınız.</p> 	<p>Ø Büzme ya da sarkma yapmamasına dikkat ediniz.</p>

Ø Tulumun iç paçalarını 5 iplik overlokla birleştiriniz.

Ø Eğer 3 iplikli overlokla birleştirme yapıyorsanız; overloğun yanından kilit dikiş çekiniz.

Ø Askılıkların uçlarına overlok çekiniz.

Ø Askılık uçlarına overlok çekerek temizleyebileceğiniz gibi içine katlayarak da temizleyebilirsiniz.

Ø Ön ve arka robanın; kol evi ve yaka kısımlarına overlok çekiniz.

Ø Bu kısımları overlok çekerek ve kıvrıp makine çekebileceğiniz gibi kol ve yaka pervazı da çalışabilirsiniz.

Ø Askılıkları arka robada işaretli yerlere yerleştirerek overlok çekiniz.

Ø Ön toka parçalarını ön robada işaretli yerlere yerleştirerek overlok çekiniz.

Ø Tulumun kol evlerini içe katlayarak makine çekiniz.

Ø Tulumun yaka kısımlarını, içeriye katlayarak makine çekiniz.

Ø Kol evini içeriye katlayarak makine çekiniz.

Ø Kalite niteliklerine uygun çalışınız.

Ø Tulumun arka yaka kısmına çima çekiniz.

Ø Çima dikişi çekmeden önce ütöleme yaparsanız; çekeceğiniz çima, daha net ve güzel görünecektir.

Ø Yan dikişte işaretli yerlere lastik tutturunuz.

Ø Lastiği işaretli yere yerleştirdikten sonra dar kenarından makine ile bedene sabitleyiniz. Daha sonra lastiği biraz çekerek diğer kenarlarına da makine çekiniz.
Ø Lastiğin her iki tarafta da aynı olmasını sağlayınız.

Ø Tulumun paçasını makine ile kıvrırınız.

Ø Her iki paçayı da eşit katlayınız.
Ø Paçanın çabuk yıpranmaması için paça ağzına ekstrafor koyabilirsiniz.

Ø Tulum üzerindeki iplikleri temizleyiniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Erkek bahçıvan iş tulumu dikim planını tekniğe uygun hazırladınız mı?		
Makine parkını işlem akışına uygun belirlediniz mi?		
Cep kenarlarını düzgün bir şekilde katlayarak cep ağzlarına makine çektiniz mi?		
Göğüs cebine fermuarı tekniğe uygun bir şekilde diktiniz mi?		
Cepleri tulumda işaretli yerlere düzgün bir şekilde monte ettiniz mi?		
Arka ağı birleştirip, düzgün bir şekilde çıma çektiniz mi?		
Ön patleli fermuarı tekniğe uygun bir şekilde diktiniz mi?		
Ön ağı birleştirip düzgün bir şekilde çıma çektiniz mi?		
Askı ve toka parçalarını tekniğe uygun bir şekilde hazırladınız mı?		
Ön robayı, ön bedene tekniğe uygun bir şekilde birleştirerek çıma çektiniz mi?		
Arka robayı, arka bedene tekniğe uygun bir şekilde birleştirerek çıma çektiniz mi?		
Tulumun yan ve iç dikişlerini tekniğe uygun bir şekilde birleştirdiniz mi?		
Askılıklara, tekniğe uygun bir şekilde lastik takarak işaretli yerlere yerleştirip diktiniz mi?		
Tulumun kol evine düzgün bir şekilde makine çektiniz mi?		
Tulumun yaka çevrelerine düzgün bir şekilde makine çektiniz mi?		
Yan dikişe tekniğe uygun bir şekilde lastik taktınız mı?		
Paçaları tekniğe uygun bir şekilde katladınız mı?		
İşi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığımız değerlendirme sonunda eksikleriniz varsa, öğrenme faaliyetinde ilgili konuya dönerek tekrarlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 3

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında erkek bahçıvan iş tulumu son ütü ve son kontrol işlemlerini kalite niteliklerine uygun yapabileceksiniz.

3. ERKEK BAHÇIVAN İŞ TULUMU SON ÜTÜ VE SON KONTROLÜ

3.1. Erkek Bahçıvan İş Tulumu Son Ütüleme İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Ø Ütü ısısını kumaşa uygun bir şekilde ayarlayınız.</p>	
<p>Ø Ütülemeye ilk önce askılıklardan başlayınız. Ardından tulum bedeninin üst kısımlarını ve bacak kısımlarını ütöleyiniz.</p> 	<p>Ø Ütünün altında mutlaka teflon altlık kullanınız.</p> <p>Ø Kumaşın parlamamasına dikkat ediniz.</p> <p>Ø Askılık tokalarının üzerine ütü sürmeyiniz.</p>
<p>Ø Dikişlerde hafif çekme ve büzölmeler varsa buhar vererek ütöleyiniz.</p>	<p>Ø Bariz bir dikiş bozukluğu yoksa hafif büzölmeleri ütöleyerek yok edebilirsiniz.</p>
<p>Ø Tulumun paçalarını düzgün bir şekilde ütü masasına yayarak ütöleyiniz.</p> 	

3.2. Erkek Bahçivan İş Tulumu Son Kontrol İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ø Diktiğiniz tulumu, diktiğiniz bedene uygun birine ya da mankene giydiriniz ve bedene uyumunu kontrol ediniz.	Ø Bedene oturmasına ve kavramasına bakınız.
Ø Bel, basen, baldır, ön ağ ve arka ağın duruşunu ve bedene uygunluğunu kontrol ediniz.	Ø Ağ yüksekliklerinin kişiyi rahatsız edip etmediğine bakınız.
Ø Ölçü kontrolü için tulumu düzgün bir şekilde kontrol masasına yerleştiriniz.	
Ø Ön roba genişlik ve uzunluk ölçülerini kontrol ediniz.	Ø Ölçü kontrollerini aynı mezura ile yapınız.
Ø Arka roba genişlik ve uzunluk ölçülerini kontrol ediniz.	
Ø Askı boy ölçüsünü kontrol ediniz.	
Ø Göğüs cebi ölçülerini kontrol ediniz.	
Ø Yan cep ölçülerini kontrol ediniz.	
Ø Alet cebi ölçülerini kontrol ediniz.	
Ø Yan boyu kontrol ediniz.	
Ø İç paça boyunu kontrol ediniz.	
Ø İşi zamanında bitiriniz.	

3.3. Erkek Bahçıvan İş Tulumunda Kritikler Doğrultusunda Düzeltmeler

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ø Yaptığınız ölçü kontrolleri sonucunda; istenen ölçüler ile bitmiş ürün üzerindeki ölçüler arasında bir uyumsuzluk varsa kalıpta gerekli düzeltmeleri yapınız.	Ø Kontrollerinizi yaparken aydınlık bir ortamda ve dikkatli bir şekilde yapınız. Ø
Ø Kumaş ile yardımcı malzemeler arasında gözle görülür bir uyumsuzluk varsa malzeme değişikliği yapınız.	Ø Malzeme değişikliği yapmadan önce öğretmeninizin görüşüne başvurunuz.
Ø Bahçıvan tulumda kullandığınız dikim tekniklerinde bir problem yaşanırsa dikim tekniklerini değiştiriniz.	Ø Birleşim yerleri dikiminde; örneğin, çima dikişi dikiş paylarını tutmada yetersiz kalıyorsa çima /gaze dikişi yapma gibi bir dikim tekniği değişikliğine gidebilirsiniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Tulum ütüsünü tekniğe uygun bir şekilde yaptınız mı?		
Tulum duruş formu kontrolünü yaptınız mı?		
Tulum uzunluk ölçü kontrollerini yaptınız mı?		
Tulum genişlik ölçü kontrollerini yaptınız mı?		
Ölçü farklılıkları çıktıysa kalıp üzerinde gerekli düzeltmeleri yaptınız mı?		
İşi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz varsa, öğrenme faaliyetinde ilgili konuya dönerek tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu modüldeki öğrenme faaliyetlerini başarı ile tamamladıysanız, bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

KAYNAKÇA

- Ø AĞAÇ, Saliha, Birsen GÜL ÇİLEROĞLU, **Kalite Kontrol 1 Kalite ve Kalite Kavramları Hazır Giyim Üretiminde Ana ve Yardımcı Malzeme Kontrolü**, Ya-Pa Yayın Pazarlama San. ve Tic. A.Ş., İstanbul, 2004.
- Ø AĞAÇ, Saliha, Şule ÇİVİTÇİ, **Kalite Kontrol 2 Hazır Giyim Üretim Sürecinde Kalite Kontrol**, Ya- Pa Yayın Pazarlama San. ve Tic. A.Ş., İstanbul, 2004.
- Ø KOCA Emine, Fatma KOÇ **Temel Dikiş Teknikleri 1 Etek-Pantolon**, Kök Yayıncılık, Ankara, 2006.
- Ø YAKARTEPE Mehmet, Zerrin YAKARTEPE, **Konfeksiyon Teknolojisi**, Tekstil ve Konfeksiyon Araştırma Merkezi, İstanbul, 1995.